

Editorial

REACH en het vakgebied Arbeidshygiëne

Joop J. van Hemmen¹

Het nieuwe beleid in Europa voor chemische stoffen nadert zijn formele introductie. In de laatste maanden van 2005 hebben zowel het Europese Parlement (in eerste lezing) als de Europese Raad -met diverse kanttekeningen- ingestemd met het voorstel van de Commissie.

Dit nieuwe stoffenbeleid 'Registration, Evaluation and Authorisation of CHemicals', kortweg REACH, wordt inmiddels al uitgewerkt in allerlei REACH Implementation Projects, waarin voor Nederland het RIVM en TNO, evenals diverse industrievertegenwoordigers, zeer actief zijn. Een voor de werkplek zeer belangrijk project is RIP 3.2 dat handelt over de ontwikkeling van 'Exposure Scenarios' en het 'Chemical Safety Report' (CSR) die de kern van de regelgeving vormen. In beginsel moet voor elke stof (er zijn uitzonderingen en het detail hangt samen met de gebruikshoeveelheid) worden aangegeven hoe het gebruik van die stof in de industrie (en door de consument) veilig kan gebeuren en dat daarbij ook geen onaanvaardbare risico's voor het milieu ontstaan. In het CSR wordt de daarvoor nodige risicobeoordeling gedocumenteerd en om dat goed te kunnen doen vormt het exposure scenario de basis. Hiervoor moet van een toepassing een dusdanige beschrijving worden gemaakt, dat gebruikers exact weten hoe dat gebruik plaats moet vinden, rekening houdend met voorgeschreven beschermende maatregelen, maar ook moet de blootstelling kunnen worden bepaald, zodat die kan worden afgewogen tegen de toxicologische norm (DNEL: Derived No Effect Level) die voor dat gebruik relevant is. Deze ontwikkelingen geven de arbeidshygiënist een sterke plaats in de industrie, omdat zij bij uitstek capabel zijn om deze risicobeoordeling op basis van een te ontwikkelen exposure scenario te maken. Dit geldt des te sterker omdat de verantwoordelijkheid voor het opstellen van het chemical safety report onder REACH bij de industrie ligt en niet zoals voorheen bij de overheid.

De ontwikkelingen in REACH waren voor de 'conference committee' van de BOHS (British Occupational Hygiene Society) aanleiding om een workshop te beleggen (samen met de Belgische zusterorganisatie BSOH) met als titel 'REACH: Implications and Opportunities for the practice and profession of Occupational Hygiene' in Brussel op 14 en 15 december 2005.

De bijeenkomst werd bezocht door ca. 100 personen uit 14 Europese lidstaten, alsmede Noorwegen, Zwitserland en de USA. Wel moet worden opgemerkt dat NW Europa sterk was vertegenwoordigd met vooral Engelsen en Nederlanders. De conferentie had een dag met voordrachten waarbij 1) een overzicht werd gegeven van REACH met een focus op arbeidshygiënische aspecten, terwijl 2) de implicaties daarvan werden belicht door vertegenwoordigers vanuit de industrie, de overheid en de consultancy. Aan het einde van de dag werden 3) door Hans Marquart en John Cherrie het ontwikkelen van

exposure scenarios in beeld gebracht, maar ook de blootstellingsbeoordeling daarbij met metingen en modellen. Hans gaf aan hoe belangrijk het is dat voor praktisch bruikbare exposure scenarios er een optimale communicatie plaats vindt tussen de producenten en de downstream users. John gaf aan dat de huidige modellen ontoereikend zijn voor veel situaties. Tevens presenteerde hij de blootstellingsdatabase (CEMAS) die door IRAS-UU (Hans Kromhout) en IOM (Institute of Occupational Medicine: John Cherrie) is gemaakt op verzoek van CEFIC (de belangrijkste stakeholder van de Europese chemische industrie). TNO, IOM en de HSL (Health and Safety Laboratory) werken aan de ontwikkeling van een 'advanced exposure model' voor REACH.

Op de tweede dag werden break-out sessies gehouden over 1) technical resource needs – exposure assessment and control, en 2) competence and training needs.

Voor de eerste sessie was al voldoende materiaal aangedragen via voordrachten op de eerste dag. De tweede sessie werd ingeleid door Terry McDonald van de Engelse Faculty of Occupational Hygiene en 'chief examiner' van de BOHS.

De discussies werden gevoerd in groepen van ca. 25 personen en waren zeer geanimeerd. De resultaten werden plenair gerapporteerd en toegelicht, terwijl de voorzitter van de workshop een en ander aan het einde van de bijeenkomst nog eens bondig samenvatte.

De workshop werd door de meeste deelnemers als zeer positief ervaren en als een moedige poging om de ontwikkelingen binnen REACH dichter bij de arbeidshygiënist te brengen. Bovendien blijken er voldoende redenen te zijn om aan het curriculum van de Arbeidshygiëne opleidingen te schaven zodat de arbeidshygiënist van de toekomst optimaal voor het ontwikkelen en beoordelen van de exposure scenarios en het chemical safety report is toegerust. Het betreft een verdieping van het opleidingsniveau met extra aandacht voor modelleertechnieken en de toxicologie, evenals een verbreding als het gaat om integratie van werker-, consument- en milieu-aspecten van zowel het exposure scenario als het chemical safety report. Overigens werd ook duidelijk dat het opleidingsniveau in Europa heel sterk per land varieert. In België is bijv. door Prof. Rik Veulemans van de Katholieke Universiteit van Leuven in 2005 een post-academische specialisatiemodule arbeidshygiëne voor preventiedewerkers gestart

Het workshop rapport is dan ook voor alle arbeidshygiënisten belangrijk om te lezen. Het wordt gepubliceerd op de website van de BOHS en zal ook alle sheets bevatten die tijdens de workshop zijn gepresenteerd. Op de jaarlijkse BOHS conferentie (in 2006 in Newcastle-upon-Tyne op 25 tot 27 april) zal ook een sessie aan REACH worden besteed.

¹ TNO Chemie, Food & Chemical Risk Analysis, Postbus 360, 3700 AJ Zeist, tel: 030 – 6944913; e-mail: vanhemmen@chemie.tno.nl